

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 3714	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Diamantboringer i Hisdalen, Varaldsøy				
Forfatter Merkoll, H.		Dato 02.09 1959	Bedrift Varaldsøy Gruber	
Kommune Kvinnherad	Fylke Hordaland	Bergdistrikt Vestlandske	1: 50 000 kartblad 12152	1: 250 000 kartblad
Fagområde Boring Geologi	Dokument type		Forekomster Valaheien Grube	
Råstofftype Malm/metall	Emneord Kis			
Sammendrag				

Diamantboringer i Hisdalen.

På grunn av de meget vanskelige topografiske forhold langs den ved den geofysiske kartlegging påviste malmsone i Hisdalen har det vært nesten utelukket å finne gunstige boringsplasser langs malmsonen. Borhullene er av den grunn plassert således at det kun er i nærheten av malmsoneas utgående at man har fått gjennomskåret samme. I praktisk talt alle borhull er det påvist malm - riktignok som impregnasjon - av vekslende mengde.

Spesielt ved "Hisdalen skjerp" er det i et flere hundre meter langt felt - fra borhull I vestover til borhullene 8, 9, 10 og 11 en impregnasjonssone av betydelig mektighet og vekslende malmaføring. Videre i vestlig retning er det i Hisdalen grube drevet 2 tverslag og med korte synker hvor det er påvist og til dels utdrevet endel ren svovelkis som gjenligger på berghalden.

Hvorvidt impregnasjonssonen står i forbindelse med malmsamlinger er det med det foreliggende boringsmateriale vanskelig å uttale seg om. Ved sammenligning med malmsoner i Valaheien viser enkelte av disse seg også som impregnasjonssoner i dagen hvorfor det ville være ønskelig å få en malingeolog som f.eks. professor Jens Bugge til å uttale seg om feltet, idet de store vertikale forskyvninger - forkastninger - i dette vestlige avsnitt selvsagt også kan ha innflytelse på malms plassering.

Valaheien Grube.

Valaheien grube er i en høyde av 190 m.o.h. oppfaret i en lengde av henved 600 m. Langs dette feltet er det påvist malm som formentlig tilhører forskjellige malmlinser av vekslende mektigheter og innhold. Malmen består gjennomsnittlig av rene sulfider, og enkelte av disse fører i dagen adskillig kobbermalm foruten svovelkis. På Vatjernstollens nivå - 190 m.o.h. - er det også i et påvist kobberrike partier som formentlig står i forbindelse med den kjente forekomst oppe i dagen.

I tillegg til de rene malmsamlinger opptrer det til dels ganske betydelige impregnasjonssoner i nærheten av forekomstene, soner som formentlig kan være avhyningsverdige.

Høsten 1957 anslå statsgeolog Bjerlykke malmmengden over stollens nivå til ca. 350 tusen tonn. Siden den tid er jo

oppfaringen fortsatt videre i østlig retning med påvisning av malm hvorved nevnte malmkvantum formentlig kan forøyes. Etter årsskiftet 1959 ble det påhugget en slopsynk fra et tverslag i det liggende av malmforekomstene på Vatjernstollens nivå. Ved et vertikalt dyp av 50 m tilsvarende 140 m.o.h. ble det i et borrhull påvist horisontalt 8 m ren malm samtidig som malm også var påtruffet høyere oppe i synken. Det er drevet videre ned dypet, og det ville være ønskelig om synken kunne fortsettes videre 50 m ned til et dyp av 90 m.o.h. for derved å få en oversikt over malmenes forløp.

En sådan undersøkelse må ansees som påkrevet som grunnlag for den fremtidige planlegging av drift i feltet således at produksjon kan komme i gang på en rasjonell måte, når forholdene ligger til rette for produksjonsdriften.

Malmenes betydning vestover gjennom Hisdalen er man ennå ikke klar over - men selv om det er drivverdig malm i dette avsnittet, vil det ta en lang årrekke å drive en stoll fra Hisdalen til Valaheien. Til tross for de mange fordeler en sådan stoll vil medføre for gruvedriften i feltet er det lite sannsynlig at bedriften har økonomisk evne til å avvente et slikt resultat, hvorfor det formentlig må være mest rasjonelt til en begynnelse å basere produksjonen på forekomsten i Valaheien.

Regnes det med en årsproduksjon på 30 tusen tonn, vil man nå i Valaheien ha malm for en 20 års driftsperiode. Å drive en grunnstoll fra Øierhavn på ca. 2.200 meter samt en ca. 400 meter lang vei langs sjøen, vil bli en kostbar affære samtidig som stollen vil gå gjennom uholdig fjell og med et tillegg på 1800 meter som feltort til forbindelsen med Nygruva. Det utsprenkte uholdige berg som sannsynligvis utgjør minst 50 tusen kubikkmeter løsmasse, kan vel heller ikke styrtes inne i vågen, idet denne er en regulert havn. En grunnstoll fra Hisdalen på 4000 meter vil oppføre hele malmenen vestenfra og et godt stykke forbi Nygruva, således at dette alternativ må være å foretrekke fremfor en grunnstoll fra Øierhavn. Se forøvrig PM om Hisdalen-alternativet.

For den første driftsperioden på 10-15 år er det formentlig mest rasjonelt å plassere kisivaskeriet ved Vatjernstollen hvor forholdene ligger godt til rette for et anlegg, idet terrengforholdene er gunstige og vannforsyningen meget rimelig.

(Bilag: redegjørelse for anlegget ved Vatjernstollen.)

Det vil vel til en begynnelse være mest naturlig å bygge en

taubane ned til Øierhavn for utskibning av kisen. En sådan taubane kan flyttes i retning av Hisdalen såfremt forholdene ligger til rette for en sådan plassering.

En overføring av endel av belegget på Litlabs til Varaldsøy vil selvsagt avlaste Litlabs budsjett, såfremt belegget der skal bibeholdes. Allerede nu er det overført endel arbeidere fra Litlabs til Varaldsøy av hensyn til boringene i Hisdalen således at selskapets samlede utgifter vil bli de samme selv om undersøkelses- og forberedende arbeider på Varaldsøy fortsettes med arbeidere overført fra Litlabs.

Litlabs, 2. september 1959

H. Merckell